

**DOKUMENT ZAWIERAJĄCY INFORMACJE
O PRODUKCIE UBEZPIECZENIOWYM
I OGÓLNE WARUNKI DODATKOWEGO
INDYWIDUALNEGO UBEZPIECZENIA
NA WYPADEK ŚMIERCI SPOWODOWANEJ
WYPADKIEM KOMUNIKACYJNYM**

DODATKOWE INDYWIDUALNE UBEZPIECZENIE NA WYPADEK ŚMIERCI SPOWODOWANEJ WYPADKIEM KOMUNIKACYJNYM

Wersja dokumentu z dnia 1 grudnia 2020 r.

To jest materiał zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym. Pełne informacje o ubezpieczeniu znajdziesz w innych dokumentach, w szczególności w ogólnych warunkach dodatkowego indywidualnego ubezpieczenia na wypadek śmierci spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym, kod warunków WKIP52 (OWU). Zanim podejmiesz decyzję o zawarciu umowy, zapoznaj się z OWU. Zawarcie umowy jest dobrowolne.

INFORMACJA O PRODUKCIE:

- jest materiałem informacyjnym,
- nie jest częścią umowy ubezpieczenia (umowy),
- nie jest ofertą w rozumieniu art. 66 Kodeksu cywilnego,
- nie powinna być wyłączną podstawą do tego, aby podjąć decyzję o zawarciu umowy.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA – CO UBEZPIECZAMY?

Ubezpieczamy życie ubezpieczonego.

CHARAKTERYSTYKA PRODUKTU – JAKIE SĄ GŁÓWNE CECHY NASZEGO UBEZPIECZENIA?

- Zakres ubezpieczenia obejmuje śmierć ubezpieczonego wskutek wypadku komunikacyjnego w okresie naszej ochrony.
- W razie śmierci ubezpieczonego wskutek wypadku komunikacyjnego wypłacimy sumę ubezpieczenia aktualną w dniu śmierci. Śmierć i wypadek muszą wystąpić w okresie ochrony ubezpieczeniowej.
- Wypadek komunikacyjny to zdarzenie, które jest wywołane:
  - ruchem pojazdów na drodze, w którym ubezpieczony brał udział jako uczestnik ruchu bądź kierowca, z tym że „pojazd”, „droga”, „uczestnik ruchu” i „kierowca” rozumiane są zgodnie ze znaczeniem nadanym przez obowiązujące przepisy prawa o ruchu drogowym, pojazdem jest również tramwaj,
  - ruchem pojazdu kolejowego ciągniętego przez pojazd trakcyjny, w którym osoba, której życie jest przedmiotem ubezpieczenia brała udział jako pasażer albo członek załogi tego pojazdu, z tym że:
    - pojazd kolejowy oznacza pojazd dostosowany do poruszania się na własnych kołach po torach kolejowych,
    - pojazd trakcyjny oznacza pojazd kolejowy z napędem własnym, w tym metro,wypadkiem komunikacyjnym nie są wypadki, które dotyczą kolejowego transportu wewnątrzzakładowego oraz transportu linowego i linowo-terenowego,
  - eksploatacją pasażerskiego statku powietrznego koncesjonowanych linii lotniczych, który zaistniał od chwili, gdy jakakolwiek osoba weszła na jego pokład z zamiarem wykonania lotu, do chwili opuszczenia pokładu statku powietrznego przez wszystkie osoby znajdujące się na nim, a statek powietrzny został uszkodzony lub nastąpiło zniszczenie jego konstrukcji, albo statek powietrzny zaginął i nie został odnaleziony, a urzędowe jego poszukiwania zostały odwołane lub statek powietrzny znajduje się w miejscu, do którego dostęp nie jest możliwy,
  - pasażer w którym osoba, której życie jest przedmiotem ubezpieczenia brała udział jako członek załogi bądź pasażer, a statek zatonał albo został uszkodzony lub nastąpiło zniszczenie jego konstrukcji albo statek zaginął i nie został odnaleziony, a urzędowe jego poszukiwania zostały odwołane lub statek znajduje się w miejscu, do którego dostęp nie jest możliwy.
- Umowę możesz zawrzeć wraz z zawarciem umowy podstawowej albo – jeśli już posiadasz umowę podstawową – w dniu najbliższej płatności składki, o ile w umowie podstawowej nie zawiesiłeś opłacania składki regularnej i nie została ona zamieniona na ubezpieczenie bezskładkowe.

KTO MOŻE ZAWRZEĆ Z NAMI UMOWĘ, KOGO UBEZPIECZAMY?

- Ubezpieczonym w umowie jest:
  - ubezpieczony z umowy podstawowej albo
  - współmałżonek/partner ubezpieczonego z umowy podstawowej – w takiej sytuacji współmałżonek/partner musi być objęty ochroną w ramach umowy dodatkowego indywidualnego ubezpieczenia terminowego na życie.
- Umowę możesz zawrzeć na rzecz ubezpieczonego, którego wiek polisowy wynosi co najmniej 13 lat i nie więcej niż 74 lat, przy czym wiek ubezpieczonego w chwili końca okresu ubezpieczenia nie może przekroczyć 75 lat.
- Na rzecz każdego ubezpieczonego zostaje zawarta odrębna umowa.
- Możemy odmówić zawarcia umowy, w szczególności z powodu wyników naszej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

JAK DŁUGO TRWA UMOWA?

- Umowę zawieramy na czas określony, nie krótszy niż 1 rok i równy okresowi umowy podstawowej. Jest to tak zwany okres ubezpieczenia.

- Umowa kończy się w dniu rocznicy umowy podstawowej w roku, w którym wiek polisowy ubezpieczonego wynosi 75 lat.

GDZIE OBOWIĄZUJE UBEZPIECZENIE?

Ochrona ubezpieczeniowa działa na całym świecie, przez 24 godziny na dobę.

JAK I KIEDY OPŁACASZ SKŁADKĘ?

- Składkę opłacasz regularnie (miesięcznie, kwartalnie, półrocznie lub rocznie) wraz ze składką za umowę podstawową na rachunek bankowy, którego numer wskazujemy w polisie.
- Składkę uważamy za opłaconą, jeśli wpłynęła na wskazany przez nas rachunek bankowy.
- Składka zwiększy się, jeśli zdecydujesz się na indeksację lub podwyższenie sumy ubezpieczenia.

KIEDY ROZPOCZYNA SIĘ I KOŃCZY OCHRONA UBEZPIECZENIOWA?

- Nasza ochrona rozpoczyna się:
  - zgodnie z zasadami przyjętymi w umowie podstawowej jeśli umowę zawierasz razem z umową podstawową,
  - w dniu najbliższej płatności składki, nie wcześniej jednak niż po wyrażeniu zgody na zawarcie umowy – jeśli umowę zawierasz w trakcie trwania umowy podstawowej.
- Nasza ochrona kończy się w dniu:
  - w którym otrzymamy Twoje oświadczenie o odstąpieniu od umowy,
  - w którym upłynie okres wypowiedzenia umowy,
  - śmierci ubezpieczonego,
  - w którym zakończy się ochrona w umowie podstawowej,
  - w którym umowa podstawowa zamieni się na umowę bezskładkową,
  - w którym umowa podstawowa zamieni się na umowę z jednorazową płatnością składki – jeśli opłacisz składkę za umowę podstawową jednorazowo do końca okresu ubezpieczenia,
  - rocznicy umowy, w roku w którym wiek polisowy ubezpieczonego wynosi 75 lat.

GŁÓWNE WYŁĄCZENIA I OGRANICZENIA OCHRONY – CZEGO NIE OBEJMUJE UBEZPIECZENIE?

- Nie ponosimy odpowiedzialności za skutki wypadku komunikacyjnego, który powstał wskutek popełnienia lub usiłowania popełnienia przez ubezpieczonego czynu, który wypełnia ustawowe znamiona umyślnego przestępstwa.
- Nie ponosimy odpowiedzialności za skutki wypadku komunikacyjnego, który powstał jeśli ubezpieczony prowadził pojazd i:
  - nie miał uprawnień do prowadzenia pojazdu, które są określone w przepisach prawa, lub
  - był po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości (w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), po użyciu narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych (w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii),
  - o ile okoliczności, o których mowa powyżej miały wpływ na zaistnienie wypadku komunikacyjnego.
- Nie ponosimy odpowiedzialności za skutki wypadku komunikacyjnego, który powstał bezpośrednio w wyniku zatrucia ubezpieczonego spożyciem alkoholu, użytymi narkotykami, środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi lub środkami zastępczymi (w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii), użycia środków farmakologicznych, o ile miało to wpływ na zaistnienie wypadku komunikacyjnego.
- Ponadto nie ponosimy odpowiedzialności jeśli dana sytuacja nie jest objęta zakresem ubezpieczenia, nie spełnia definicji wskazanych w umowie lub skończyła się nasza odpowiedzialność oraz w innych przypadkach, które wskazaliśmy w OWU).

JAK ROZWIĄZAĆ UMOWĘ?

- Możesz odstąpić od umowy składając nam oświadczenie:
  - w ciągu 7 dni od jej zawarcia – jeśli jesteś przedsiębiorcą,
  - w ciągu 30 dni od jej zawarcia – jeśli nie jesteś przedsiębiorcą.
- Możesz wypowiedzieć umowę w każdym czasie, składając nam wypowiedzenie w formie pisemnej.

WYNAGRODZENIE DYSTRYBUTORA

W związku z proponowaną umową dystrybutor otrzymuje wynagrodzenie prowizyjne.

W tabeli znajdziesz postanowienia ogólnych warunków dodatkowego indywidualnego ubezpieczenia na wypadek śmierci spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym, kod warunków WKIP52, które wskazują główne warunki umowy ubezpieczenia.

Informacje te są częścią OWU i wynikają z przepisów prawa (art. 17 ust. 1 „ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”).

Lp.	Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
1.	Przesłanki wypłaty świadczenia	Pkt 1–5 Pkt 66–74
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty świadczenia lub jego obniżenia	Pkt 1–3 Pkt 5–20 Pkt 31–32 Pkt 51–55 Pkt 66–74

Informacje o ubezpieczeniu uzyskasz:

 na pzu.pl

pod numerem infolinii 801 102 102
(opłata zgodna z taryfą operatora)

Zanim zawrzesz umowę, przeczytaj dokładnie OWU.

Znajdziesz w nich szczegółowe informacje, które dotyczą m.in.:

- zakresu ubezpieczenia (co obejmuje i czego nie obejmuje nasze ubezpieczenie),
- czasu trwania ubezpieczenia,
- Twoich i naszych praw i obowiązków,
- zasad wypłaty świadczenia z ubezpieczenia.

OGÓLNE WARUNKI DODATKOWEGO INDYWIDUALNEGO UBEZPIECZENIA NA WYPADEK ŚMIERCI SPOWODOWANEJ WYPADKIEM KOMUNIKACYJNYM

Kod warunków: WKIP52

Zarząd PZU Życie SA ustalił ogólne warunki dodatkowego indywidualnego ubezpieczenia na wypadek śmierci spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym uchwałą nr UZ/206/2020 z dnia 5 października 2020 roku, zwane dalej OWU.

OWU wchodzi w życie 1 grudnia 2020 roku.

SPIS TREŚCI

Słowniczek	1
Przedmiot ubezpieczenia	2
Zakres ubezpieczenia	2
Suma ubezpieczenia	2
Ograniczenia i wyłączenia ochrony	3
Zawarcie umowy	3
Kto może zawrzeć umowę i być objęty ochroną	3
Czas trwania umowy	4
Odstąpienie od umowy	4
Wypowiedzenie umowy	4
Prawa i obowiązki	4
Składka	4
Początek naszej ochrony	5
Koniec naszej ochrony	5
Indeksacja sumy ubezpieczenia i składki	5
Wyplata świadczenia z ubezpieczenia	5
Reklamacje, skargi i zażalenia, skierowanie sprawy do sądu	6
Postanowienia końcowe	6

SŁOWNICZEK

– czyli co oznaczają użyte terminy

1. W OWU używamy terminów:

- czynnik zewnętrzny** – każdy czynnik, który pochodzi spoza organizmu ubezpieczonego i w danych warunkach może wywołać szkodliwe dla niego skutki;
- miesiąc umowy** – okres, który rozpoczyna się i kończy w tym samym czasie jak miesiąc umowy podstawowej;
- my/PZU Życie** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna;
- nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie, które:
  - jest niezależne od woli i stanu zdrowia ubezpieczonego oraz
  - jest wywołane czynnikami zewnętrznymi oraz
  - jest wyłączną przyczyną zdarzenia, które obejmuje nasza ochrona;
- rocznica umowy podstawowej** – każda rocznica dnia, w którym została zawarta umowa podstawowa, przy czym za rocznicę dnia 29 lutego uważamy dzień 28 lutego każdego następnego roku umowy podstawowej;
- rok umowy** – okres 12 miesięcy, który rozpoczyna się:
  - od daty zawarcia umowy wraz z umową podstawową, albo
  - w najbliższą rocznicę umowy podstawowej, jeśli umowa została zawarta w trakcie trwania umowy podstawowej;
- statek** – pasażerski albo towarowy statek morski albo statek śródlądowy o napędzie silnikowym lub żaglowym z wyjątkiem okrętów wojennych;
- ubezpieczający/Ty** – podmiot, który zawarł z nami umowę; ubezpieczającym może być osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej;
- ubezpieczony** – ubezpieczony z umowy podstawowej, współmałżonek/partner ubezpieczonego z umowy podstawowej, na rzecz którego zawierasz tę umowę;
- umowa/ umowa dodatkowa** – umowa ubezpieczenia dodatkowego zawarta między Tobą a PZU Życie na podstawie tych OWU i potwierdzona polisą;
- umowa podstawowa** – umowa indywidualnego ubezpieczenia na życie, do której możesz zawrzeć tę umowę;
- umowa terminowa** – umowa dodatkowego indywidualnego ubezpieczenia terminowego na życie, która została zawarta na rzecz współmałżonka/partnera ubezpieczonego z umowy podstawowej;
- wiek polisowy:**
  - w przypadku zawierania umowy dodatkowej wraz z umową podstawową – wiek ubezpieczonego ustalany na dzień początku ochrony umowy dodatkowej i w każdą kolejną rocznicę umowy podstawowej, obliczany jako różnica lat pomiędzy aktualnym rokiem kalendarzowym, a rokiem urodzenia ubezpieczonego,
  - w przypadku zawierania umowy dodatkowej do istniejącej umowy podstawowej – wiek ubezpieczonego ustalany na dzień początku ochrony umowy dodatkowej i w każdą kolejną rocznicę umowy podstawowej, obliczany jako różnica lat pomiędzy rokiem kalendarzowym w dniu ostatniej rocznicy umowy podstawowej a rokiem urodzenia ubezpieczonego (a jeśli nie było jeszcze rocznicy umowy podstawowej wiek ubezpieczonego obliczany jako różnica lat pomiędzy rokiem kalendarzowym z dnia zawarcia umowy podstawowej, a rokiem urodzenia ubezpieczonego);

PRZYKŁAD

Współmałżonek/partner ubezpieczonego urodził się 5 maja 1990 r. Jest 17 kwietnia 2021 r. i właśnie zawarłeś z nami umowę podstawową rozszerzoną o ubezpieczenie dodatkowe dla współmałżonka/partnera ubezpieczonego. Zgodnie z powyższą definicją współmałżonek/partner w dniu początku ochrony z ubezpieczenia dodatkowego (17 kwietnia 2021 r.) miał 31 lat (2021 – 1990). W dniu 10 stycznia 2022 r. zawarłeś z nami kolejną umowę dodatkową dla współmałżonka/partnera ubezpieczonego. Wiek polisowy współmałżonka/partnera ubezpieczonego to w tym momencie nadal 31 lat (ponieważ nie było jeszcze rocznicy polisy, przyjmujemy rok kalendarzowy z dnia zawarcia umowy podstawowej, czyli 2021 r. od którego odejmujemy rok kalendarzowy urodzenia współmałżonka/partnera ubezpieczonego, czyli 1990). Jeśli zawarłbyś tę umowę w rocznicę lub po rocznicy umowy podstawowej, czyli np. 17 kwietnia 2022 r., współmałżonek/partner ubezpieczonego miałby 32 lata (2022 – 1990).

- 14) **Współmałżonek/partner** – wskazana we wniosku o ubezpieczenie osoba, która pozostaje z ubezpieczonym z umowy podstawowej w dniu zawarcia umowy terminowej i tej umowy:
  - a) w związku małżeńskim – w przypadku współmałżonka,
  - b) we wspólnym pożyciu – w przypadku partnera;
- 15) **Wypadek komunikacyjny** – nieszczęśliwy wypadek wywołany:
  - a) ruchem –pojazdów na drodze, w którym ubezpieczony brał udział jako uczestnik ruchu bądź kierowca, z tym że „pojazd”, „droga”, „uczestnik ruchu” i „kierowca” rozumiane są zgodnie ze znaczeniem nadanym przez obowiązujące przepisy prawa o ruchu drogowym; pojazdem jest również tramwaj,
  - b) ruchem pojazdu kolejowego ciągniętego przez pojazd trakcyjny, w którym ubezpieczony brał udział jako pasażer albo członek załogi tego pojazdu, z tym że:
    - pojazd kolejowy oznacza pojazd dostosowany do poruszania się na własnych kołach po torach kolejowych,
    - pojazd trakcyjny oznacza pojazd kolejowy z napędem własnym, w tym metro,wypadkiem komunikacyjnym, w rozumieniu lit. b, nie są wypadki, które dotyczą kolejowego transportu wewnątrzskładowego oraz transportu linowego i linowo-terenowego,
  - c) eksploatacją pasażerskiego statku powietrznego koncesjonowanych linii lotniczych, który zaistniał od chwili, gdy jakkolwiek osoba weszła na jego pokład z zamiarem wykonania lotu, do chwili opuszczenia pokładu statku powietrznego przez wszystkie osoby znajdujące się na nim, a statek powietrzny został uszkodzony lub nastąpiło zniszczenie jego konstrukcji, albo statek powietrzny zaginął i nie został odnaleziony, a urzędowe jego poszukiwania zostały odwołane lub statek powietrzny znajduje się w miejscu, do którego dostęp nie jest możliwy,
  - d) ruchem statku, w którym ubezpieczony brał udział jako członek załogi bądź pasażer, a statek zatonął albo został uszkodzony lub nastąpiło zniszczenie jego konstrukcji albo statek zaginął i nie został odnaleziony, a urzędowe jego poszukiwania zostały odwołane lub statek znajduje się w miejscu, do którego dostęp nie jest możliwy.
2. Jeżeli te OWU nie stanowią inaczej, określenia, które zdefiniowaliśmy w OWU umowy podstawowej używamy w tych OWU w takim samym znaczeniu.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

– czyli co ubezpieczamy

3. Ubezpieczamy życie ubezpieczonego.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli za jakie zdarzenia zapłacimy

4. Zakres ubezpieczenia obejmuje śmierć ubezpieczonego spowodowaną wypadkiem komunikacyjnym w okresie naszej ochrony.
5. Jeśli ubezpieczony umrze wskutek wypadku komunikacyjnego wypłacimy świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia, która jest aktualna w dniu jego śmierci. Wypadek komunikacyjny i śmierć muszą wystąpić w okresie ochrony tej umowy.

SUMA UBEZPIECZENIA

– czym jest i gdzie wskazujemy jej wysokość

6. Suma ubezpieczenia to kwota, którą wypłacimy w razie śmierci ubezpieczonego spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym w okresie naszej ochrony.
7. Wysokość sumy ubezpieczenia proponujesz we wniosku o ubezpieczenie. Zaakceptowaną przez nas sumę ubezpieczenia potwierdzamy w polisie.
8. Wysokość sumy ubezpieczenia może ulec podwyższeniu w wyniku indeksacji, o której piszemy w pkt. 56–65.
9. Sumę ubezpieczenia możesz zmienić nie wcześniej niż po 12 miesiącach od daty zawarcia umowy.
10. Aby zmienić wysokość sumy ubezpieczenia złóż nam pisemny wniosek o zmianę.
11. Jeśli wystąpisz o podwyższenie sumy ubezpieczenia:
  - 1) możemy zwrócić się do ubezpieczonego z prośbą, aby:
    - a) udostępnił nam dodatkowe informacje o swoim stanie zdrowia, uprawianym sporcie, hobby lub wykonywanym zawodzie,
    - b) poddał się badaniu medycznym w wyznaczonych placówkach medycznych, których koszt pokryjemy;
  - 2) możemy zwrócić się do Ciebie lub ubezpieczonego z prośbą, abyś udostępnił informacje finansowe, które mogą mieć wpływ na wysokość sumy ubezpieczenia;
  - 3) na podstawie dokumentów, o które poprosimy możemy:
    - a) zgodzić się na wysokość sumy ubezpieczenia o którą wnioskujesz, albo
    - b) zaproponować Ci inną wysokość sumy ubezpieczenia, którą z Tobą uzgodnimy, albo
    - c) odmówić Ci podwyższenia sumy ubezpieczenia.
12. W wyniku zmiany sumy ubezpieczenia zmienia się wysokość składki.

13. W przypadku podwyższenia sumy ubezpieczenia dodatkową składkę obliczamy na podstawie:
  - 1) składek taryfowych obowiązujących w dniu podwyższenia;
  - 2) nowej dodatkowej sumy ubezpieczenia wynikającej z podwyższenia;
  - 3) częstotliwości opłacania składki;
  - 4) wyników oceny ryzyka.
14. W przypadku obniżenia sumy ubezpieczenia nową wysokość składki obliczamy na podstawie:
  - 1) składek taryfowych obowiązujących przy zawarciu umowy oraz obowiązujących w dniach indeksacji lub podwyższenia sumy ubezpieczenia;
  - 2) sumy ubezpieczenia po obniżeniu;
  - 3) częstotliwości opłacania składki;
  - 4) wyników oceny ryzyka obowiązujących przy zawarciu umowy.
15. Nowa wysokość sumy ubezpieczenia oraz składki będzie obowiązywać od dnia najbliższej płatności składki, nie wcześniej jednak niż po wyrażeniu przez nas zgody na zmianę wysokości sumy ubezpieczenia.
16. Nową wysokość sumy ubezpieczenia i składki potwierdzimy w polisie.

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA OCHRONY

– czyli w jakich sytuacjach nie wypłacimy świadczenia lub je ograniczymy

17. Nie ponosimy odpowiedzialności z tytułu śmierci spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym w okresie trzech lat od daty zawarcia umowy, jeśli śmierć ubezpieczonego była skutkiem okoliczności znanych ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu, których ubezpieczający lub ubezpieczony nie podał do naszej wiadomości, a o które pyaliśmy go we wniosku o zawarcie umowy oraz w innych pismach przed zawarciem umowy.
18. Możemy odmówić tej części świadczenia z tytułu śmierci spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym, która wynika z podwyższenia sumy ubezpieczenia, w okresie trzech lat od daty podwyższenia sumy ubezpieczenia, jeśli śmierć ubezpieczonego była skutkiem znanych ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu okoliczności, których ubezpieczający lub ubezpieczony nie podał do naszej wiadomości, a o które pyaliśmy go we wniosku o zmianę sumy ubezpieczenia oraz w innych pismach przed wyrażeniem przez nas zgody na zmianę sumy ubezpieczenia.
19. Jeśli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie nie podał do naszej wiadomości wszystkich znanych okoliczności, o które pyaliśmy w sposób określony w pkt. 17 lub 18 przed zawarciem umowy albo, w przypadku wnioskowania o podwyższenie sumy ubezpieczenia przed wyrażeniem przez nas zgody na podwyższenie sumy ubezpieczenia, to – w razie wątpliwości – przyjmuje się, że wystąpienie wypadku komunikacyjnego i jego następstwa są skutkiem tych okoliczności.
20. Nie ponosimy odpowiedzialności za skutki wypadku komunikacyjnego, który powstał:
  - 1) wskutek działań wojennych;
  - 2) wskutek czynnego uczestnictwa ubezpieczonego w aktach terroru lub masowych rozruchach społecznych;
  - 3) wskutek popełnienia lub usiłowania popełnienia przez ubezpieczonego czynu, który wypełnia ustawowe znamiona umyślnego przestępstwa;
  - 4) jeśli ubezpieczony prowadził pojazd i:
    - a) nie miał uprawnień do prowadzenia pojazdu, które są określone w przepisach prawa, lub
    - b) był po użyciu alkoholu, lub w stanie nietrzeźwości (w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), po użyciu narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych (w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii),
o ile okoliczności, o których mowa w lit. a lub b miały wpływ na zaistnienie wypadku komunikacyjnego;
  - 5) wskutek nietrzeźwości ubezpieczonego (w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) użycia przez niego narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych (w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii);
  - 6) wskutek samookaleczenia się lub usiłowania popełnienia przez ubezpieczonego samobójstwa;
  - 7) bezpośrednio w wyniku zatrucia ubezpieczonego spożytym alkoholem, użytymi narkotykami, środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi lub środkami zastępczymi (w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii), użycia środków farmakologicznych, o ile miało to wpływ na zaistnienie wypadku komunikacyjnego.

ZAWARCIE UMOWY

– jak się odbywa i co będzie od tego potrzebne

21. Umowę zawieramy na podstawie Twojego wniosku o ubezpieczenie.
22. Umowę możesz zawrzeć:
  - 1) wraz z zawarciem umowy podstawowej, albo
  - 2) jeśli posiadasz już umowę podstawową – w dniu najbliższej płatności składki, o ile w umowie podstawowej nie zawiesiłeś opłacania składki regularnej i nie została ona zamieniona na ubezpieczenie bezskładkowe.
23. Warunkiem zawarcia umowy na rzecz współmałżonka/partnera jest dodatkowo zawarcie lub posiadanie umowy terminowej na rzecz współmałżonka/partnera.
24. Zasady i tryb zawierania umowy są zgodne z zasadami przyjętymi w umowie podstawowej, o ile nie umówiliśmy się z Tobą inaczej.
25. Możemy odmówić zawarcia umowy.
26. Zawarcie umowy potwierdzamy polisą.

KTO MOŻE ZAWRZEĆ UMOWĘ I BYĆ OBJĘTY OCHRONĄ

27. Umowę zawieramy z Tobą, czyli ubezpieczającym.
28. Ubezpieczonym w umowie jest:
  - 1) ubezpieczony z umowy podstawowej, lub
  - 2) współmałżonek/partner ubezpieczonego z umowy podstawowej objęty ochroną w ramach umowy terminowej.
29. Umowę możesz zawrzeć na rzecz ubezpieczonego, którego wiek polisy wynosi co najmniej 13 lat i nie więcej niż 74 lata, przy czym wiek polisy ubezpieczonego w chwili końca ubezpieczenia nie może przekroczyć 75 lat.

30. Na rzecz każdego ubezpieczonego zostaje zawarta odrębna umowa.

CZAS TRWANIA UMOWY

– czyli jak długo trwa umowa

31. Umowę zawierasz z nami na czas określony, nie krótszy niż 1 rok i równy okresowi umowy podstawowej. Jest to tak zwany okres ubezpieczenia.
32. Okres ubezpieczenia potwierdzamy w polisie.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY

– czyli do kiedy możesz się wycofać z zawartej umowy dodatkowej

33. Możesz odstąpić od umowy składając nam oświadczenie:
1) w ciągu 7 dni od jej zawarcia – jeśli jesteś przedsiębiorcą;
2) w ciągu 30 dni od jej zawarcia – jeśli nie jesteś przedsiębiorcą.
34. Jeśli jesteś konsumentem i nie poinformowaliśmy Cię najpóźniej w chwili zawarcia umowy o prawie do odstąpienia, możesz odstąpić od umowy w ciągu 30 dni od dnia, w którym dowiedziałeś się o tym prawie.
35. Jeżeli odstąpisz od umowy, zwrócimy Ci wpłaconą składkę. Pomniejszymy ją o kwotę, która odpowiada składce za okres ochrony udzielanej od dnia zawarcia umowy do dnia, w którym otrzymamy Twoje oświadczenie o odstąpieniu.
36. Odstąpienie od umowy podstawowej skutkuje odstąpieniem od tej umowy.
37. Odstąpienie od umowy terminowej skutkuje odstąpieniem od tej umowy, jeśli została zawarta na rzecz współmałżonka/partnera.
38. Odstąpienie od umowy nie skutkuje odstąpieniem od umowy podstawowej i od umowy terminowej.

WYPOWIEDZENIE UMOWY

– czyli jak możesz zrezygnować z umowy

39. Możesz wypowiedzieć umowę w każdym czasie, przy czym wypowiedzenie musisz złożyć w formie pisemnej.
40. Okres wypowiedzenia wynosi jeden miesiąc i rozpoczyna się pierwszego dnia miesiąca umowy po dniu, w którym otrzymaliśmy Twoje wypowiedzenie. W dniu, w którym zakończy się okres wypowiedzenia, zakończy się nasza ochrona.
41. Jeżeli wypowiedz umowę, zwrócimy Ci składkę za okres niewykorzystanej ochrony, jeśli okres taki występuje.
42. Wypowiedzenie umowy podstawowej skutkuje wypowiedzeniem umowy.
43. Wypowiedzenie umowy terminowej skutkuje wypowiedzeniem tej umowy, jeśli została zawarta na rzecz współmałżonka/partnera.
44. Wypowiedzenie umowy nie skutkuje wypowiedzeniem umowy podstawowej i umowy terminowej.

PRAWA I OBOWIĄZKI

– czyli jakie prawa i obowiązki masz Ty i ubezpieczony oraz my

45. Tobie i nam oraz ubezpieczonemu przysługują prawa i obowiązki, które wynikają z:
1) umowy podstawowej, w tym OWU umowy podstawowej;
2) umowy terminowej, w tym OWU umowy terminowej;
3) umowy, w tym tych OWU oraz
4) obowiązujących przepisów prawa, w szczególności Kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
46. Musimy:
1) przekazywać Tobie, a także ubezpieczonemu na jego prośbę, informacje o zmianie warunków umowy lub prawa właściwego dla umowy i o wpływie tych zmian na wartość świadczenia, przed wyrażeniem przez strony zgody na dokonanie takich zmian. Informacje te przekazujemy w formie pisemnej lub w formie innego trwałego nośnika, jeśli to z Tobą uzgodnimy. Zanim wyrazisz zgodę na wprowadzenie takich zmian, powinienes się z tymi zmianami zapoznać;
2) informować w formie pisemnej osobę, która występuje o świadczenie:
a) dlaczego nie możemy wypłacić świadczenia w całości lub części w przewidzianym terminie. Wtedy wypłacimy tylko tę część pieniędzy, która jest bezsporna,
b) że świadczenie nie jest należne w całości lub części. Wtedy wskazujemy przyczyny i podstawę prawną, które uzasadniają naszą decyzję, oraz informujemy o tym, że można dochodzić roszczeń na drodze sądowej;
3) udostępniać informacje i dokumenty, które wpłynęły na naszą decyzję o ustaleniu prawa do świadczenia lub jego wysokości:
a) Tobie,
b) uprawnionemu,
c) innej osobie, która wnioskuje o świadczenie,
Na żądanie tych osób informacje i dokumenty udostępniamy w formie elektronicznej;
4) udostępniać na Twój lub ubezpieczonego wniosek, także w formie elektronicznej:
a) informacje o oświadczeniach, które złożyliście podczas zawierania umowy,
b) kopie dokumentów, które powstały podczas zawierania i trwania umowy.
47. Ty i ubezpieczony macie prawo żądać, abyśmy prawidłowo i terminowo wypełniali nasze obowiązki wskazane w umowie podstawowej a także te, które są wskazane w pkt. 46 oraz te, które wynikają z obowiązujących przepisów prawa.

SKŁADKA

– od czego zależy i kiedy ją opłacać

48. Wysokość składki, która będzie obowiązywać dla umowy, określamy w zależności od:

- 1) wysokości sumy ubezpieczenia;
  - 2) częstotliwości opłacania składki;
  - 3) wyników oceny ryzyka;
- a następnie uzgadniamy z Tobą i potwierdzamy w polisie.
49. Wysokość składki może się zmienić w przypadku zmiany wysokości sumy ubezpieczenia, o której piszemy w pkt. 8–16 oraz w wyniku indeksacji sumy ubezpieczenia, o której piszemy w pkt. 56–65.
50. Składkę opłacasz z góry, w pełnej wymaganej kwocie, w terminach i z częstotliwością przyjętymi w umowie podstawowej.

POCZĄTEK NASZEJ OCHRONY

– czyli od kiedy ubezpieczamy ubezpieczonego

51. Nasza ochrona w ramach tej umowy rozpocznie się zgodnie z zasadami przyjętymi w umowie podstawowej – jeśli umowę zawierasz razem z umową podstawową.
52. Jeśli umowę zawierasz w trakcie trwania umowy podstawowej, nasza ochrona rozpocznie się w dniu najbliższej płatności składki za umowę podstawową, nie wcześniej jednak niż po wyrażeniu przez nas zgody na zawarcie umowy.
53. Jeśli Ty i ubezpieczony jesteście różnymi osobami, nasza ochrona rozpocznie się w dniu wskazanym w pkt. 51 albo 52, ale nie wcześniej niż następnego dnia po zgodzie ubezpieczonego na objęcie go ochroną, w tym na wysokość sumy ubezpieczenia.
54. Datę początku ochrony wskazujemy w polisie.

KONIEC NASZEJ OCHRONY

– czyli kiedy kończy się ubezpieczenie

55. Nasza ochrona w ramach umowy zakończy się w dniu:
  - 1) w którym otrzymamy Twoje oświadczenie o odstąpieniu od umowy;
  - 2) w którym upłynie okres wypowiedzenia umowy;
  - 3) śmierci ubezpieczonego;
  - 4) w którym zakończy się ochrona w umowie podstawowej;
  - 5) w którym zakończy się ochrona w umowie terminowej – w stosunku do współmałżonka/partnera ubezpieczonego z umowy podstawowej;
  - 6) w którym umowa podstawowa zamieni się na umowę bezskładkową;
  - 7) w którym umowa podstawowa zamieni się na umowę z jednorazową płatnością składki – jeśli opłacisz składkę za umowę podstawową jednorazowo do końca okresu ubezpieczenia;
  - 8) w dniu rocznicy umowy, w roku w którym wiek polisowy ubezpieczonego wynosi 75 lat.

INDEKSACJA SUMY UBEZPIECZENIA I SKŁADKI

– czyli w jaki sposób urealniamy świadczenia

56. Najpóźniej 30 dni przed rocznicą umowy podstawowej możemy Ci zaproponować indeksację sumy ubezpieczenia.
57. Przez indeksację sumy ubezpieczenia rozumiemy podwyższenie, w rocznicę umowy podstawowej, aktualnej sumy ubezpieczenia o wskaźnik indeksacji.
58. W związku z indeksacją sumy ubezpieczenia nie przeprowadzamy ponownej oceny ryzyka.
59. Jako wskaźnik indeksacji przyjmujemy wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, który publikuje Główny Urząd Statystyczny na koniec września danego roku kalendarzowego za okres 12 miesięcy, z zastrzeżeniem pkt. 60.
60. Jeżeli wskaźnik, o którym piszemy w pkt. 59 jest niższy od 3%, przyjmujemy, że wskaźnik indeksacji wynosi 3%.
61. Wskaźnik indeksacji stosujemy do wszystkich umów, których rocznica umowy podstawowej przypada w następnym roku kalendarzowym.
62. W wyniku indeksacji sumy ubezpieczenia wzrasta składka za umowę, o kwotę obliczoną na podstawie:
  - 1) składek taryfowych obowiązujących w dniu indeksacji;
  - 2) nowej dodatkowej sumy ubezpieczenia wyznaczonej w wyniku indeksacji;
  - 3) częstotliwości opłacania składki;
  - 4) wyników oceny ryzyka obowiązujących przy zawarciu umowy.
63. Możesz:
  - 1) podwyższyć sumę ubezpieczenia o wskaźnik indeksacji, albo
  - 2) zrezygnować z indeksacji.
64. Jeśli zrezygnujesz z indeksacji sumy ubezpieczenia poinformuj nas o tym najpóźniej 14 dni przed rocznicą umowy podstawowej. Musisz uzyskać zgodę ubezpieczonego na rezygnację z indeksacji. Jeśli nie spełnisz tych warunków uznamy, że przyjąłeś zaproponowany przez nas wskaźnik indeksacji.
65. Jeśli zawrzesz umowę w trakcie trwania umowy podstawowej lub jeśli zmienisz wysokość sumy ubezpieczenia w innym dniu niż dzień rocznicy umowy podstawowej, możemy zaproponować Ci indeksację sumy ubezpieczenia najwcześniej w najbliższą rocznicę umowy podstawowej, która nastąpi po upływie pełnych 12 miesięcy trwania umowy liczonych od dnia zawarcia umowy lub zmiany wysokości sumy ubezpieczenia.

WYPŁATA ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZENIA

– czyli komu i kiedy je wypłacimy

66. Świadczenie przysługuje uposażonemu.
67. Uposażony wskazany przez ubezpieczonego w umowie podstawowej jest jednocześnie uposażonym z tytułu tej umowy.
68. Uposażony wskazany przez współmałżonka/partnera w umowie terminowej jest jednocześnie uposażonym z tytułu umowy.
69. Zasady dotyczące:
  - 1) praw uposażonych, oraz

- 2) uprawnionych do otrzymania świadczenia w razie braku uposażonych lub utraty przez uposażonych prawa do świadczenia, określone w umowie podstawowej mają odpowiednie zastosowanie w tej umowie.
70. Aby otrzymać świadczenie, osoba, która o nie wnioskuje, musi dostarczyć nam dokumenty wskazane w sekcji dotyczącej wypłaty świadczenia w OWU umowy podstawowej oraz dokumenty potwierdzające śmierć ubezpieczonego spowodowaną wypadkiem komunikacyjnym.
71. Możemy poprosić o inne dodatkowe dokumenty, jeśli dotychczas dostarczone nie wystarczą do ustalenia naszej odpowiedzialności.
72. Prawo do świadczenia przysługuje, jeśli z medycznego punktu widzenia istnieje związek przyczynowo-skutkowy między śmiercią ubezpieczonego a wypadkiem komunikacyjnym i możemy to ustalić na podstawie dokumentów, które otrzymaliśmy.
73. Jeśli dokumenty, o które prosiiliśmy, są w innym języku niż polski, osoba, która składa wniosek, musi dostarczyć nam ich tłumaczenie na język polski. Tłumaczenie to musi wykonać tłumacz przysięgły.
74. Jeżeli nie otrzymamy dokumentów, o które prosimy, możemy odmówić świadczenia.

REKLAMACJE, SKARGI I ZAŻALENIA, SKIEROWANIE SPRAWY DO SĄDU

– kto, gdzie i w jaki sposób może je złożyć

75. Reklamację, skargę lub zażalenie można złożyć w każdej naszej jednostce, w której obsługujemy klientów.
76. Reklamację, skargę lub zażalenie można złożyć:
- 1) pisemnie – przesyłką pocztową (w rozumieniu ustawy „Prawo pocztowe”), albo osobiście;
  - 2) ustnie – przez telefon, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście, co potwierdzamy protokołem;
  - 3) elektronicznie – na adres: reklamacje@pzu.pl lub za pomocą formularza na pzu.pl.
77. Na reklamację, skargę i zażalenie odpowiadamy najszybciej, jak to możliwe, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia, kiedy ją otrzymaliśmy. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, jeśli nie będziemy mogli odpowiedzieć w ciągu 30 dni, poinformujemy:
- 1) dlaczego nie możemy odpowiedzieć w powyższym terminie;
  - 2) jakie okoliczności musimy jeszcze ustalić, aby rozpatrzyć sprawę;
  - 3) jaki jest nowy termin naszej odpowiedzi – termin ten nie może być dłuższy niż 60 dni od dnia, w którym otrzymaliśmy reklamację, skargę lub zażalenie.
78. Na reklamację, skargę i zażalenie odpowiadamy:
- 1) w postaci papierowej lub
  - 2) pocztą elektroniczną – robimy to na wniosek osoby (podmiotu), która złożyła reklamację, skargę lub zażalenie.
79. Jeśli po rozpatrzeniu reklamacji:
- 1) nie uwzględniliśmy zgłoszonych roszczeń albo
  - 2) uwzględniliśmy roszczenia, ale w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację nie wykonaliśmy czynności, do których się zobowiązaliśmy;
- osoba fizyczna, która złożyła reklamację, może napisać wniosek w tej sprawie do Rzecznika Finansowego.
80. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrujemy w naszych jednostkach, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
81. Pozew w sprawach, które wynikają z niniejszej umowy, można złożyć według przepisów o właściwości ogólnej albo:
- 1) przed sąd właściwy dla miejsca Twojego zamieszkania lub siedziby lub miejsca zamieszkania ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy albo
  - 2) przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy.
82. Więcej o reklamacjach można dowiedzieć się z „Ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym” oraz z „Ustawy o dystrybucji ubezpieczeń”.
83. Przewidujemy możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.
84. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU Życie SA do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy. Adres jego strony internetowej jest taki: www.rf.gov.pl

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

– czyli co jest jeszcze ważne

85. Jeśli zgodnie z prawem będziemy musieli potrącić ze świadczenia jakiegokolwiek kwoty, zwłaszcza podatek dochodowy, świadczenie zmniejszymy o te kwoty.
86. Prawo polskie jest prawem właściwym dla tej umowy.
87. W relacjach z konsumentem stosujemy język polski.
88. W sprawach, których nie reguluje umowa, stosuje się ogólne warunki umowy podstawowej, przepisy Kodeksu cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.
89. Wszystkie nasze powiadomienia, wnioski i oświadczenia, które dotyczą tej umowy, będziemy składać w formie pisemnej lub w innej formie, którą uzgodniliśmy z Tobą. Wywierają one skutek z chwilą doręczenia.
90. Wszystkie kierowane do nas powiadomienia, wnioski i oświadczenia, które dotyczą tej umowy – oprócz reklamacji, skarg i zażeń – muszą być złożone w formie pisemnej lub w innej formie, którą uzgodniłeś z nami. Wywierają one skutek prawny z dniem doręczenia.
91. Informować o każdej zmianie adresu musisz Ty, ubezpieczony oraz my.
92. Jeżeli Ty, ubezpieczony, uposażony lub uprawniony jesteście konsumentami, możecie zwrócić się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
93. Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej publikujemy na pzu.pl w części o relacjach inwestorskich.
94. Nadzoruje nas Komisja Nadzoru Finansowego.